

Vyhlásenie AS UK k voľbám kandidáta na rektora a k otvorenému emailu z Anglicka.

Dňa 13. novembra 2018 zaslal tajomník AS UK - RNDr. Róbert Kysel, PhD. e-mail označený ako „Otvorený email z Anglicka“, ktorý adresoval plénu Akademického senátu UK a v kópii členom Kolégia rektora UK a členom Správnej rady UK:

„Vážené členky, vážení členovia Akademického senátu UK, o niekoľko dní si pripomenieme výročie Nežnej revolúcie (pateticky nazvané ako Deň boja za slobodu a demokraciu). Jednou z výdobytkov „Nežnej“ je aj možnosť slobodnej voľby akademických funkcionárov na vysokých školách.

Pred 4 rokmi som bol podpredsedom Akademického senátu UK za študentskú časť. Zo všetkého, čo sa okolo volieb rektora odohrávalo, mi bolo nanič. Expresívnejšie povedané, chcelo sa mi z toho zvracať. Nádejal som sa, že aktuálna voľba rektora, v roku osláv 100-ročnice vzniku UK, bude kvalitatívne iná. Že Vy, členovia Akademického senátu UK, odmietnete vťahovanie praktík parlamentnej politiky do volieb rektora. Že Vaše rozhodovanie, kto bude rektorom, nevzájde primárne zo zákulisného politického marketingu, ale z verejných diskusií kandidátov pred akademickou obcou, pred študentskou časťou AS UK a pred orgánmi akademickej samosprávy fakúlt. Žiaľ, nedeje sa tak. Pýtam sa, či ste s praktikami, ktoré sa okolo volieb kandidáta na rektora dejú, spokojní. Ak nie ste, prečo sa proti nim nepostavíte? Skutočne nedokážu voľby rektora UK prebehnúť iným spôsobom než lámaním ľudských charakterov?

Verím, že všetci dobre poznáte Štatút UK, ktorý je základným vnútorným predpisom UK. Preto Vám iba stručne pripomeniem znenie článku 16 odseku 2:

AS UK a jeho členovia zodpovedajú za svoju činnosť akademickej obci UK. Pri výkone svojej funkcie sú členovia senátu viazaní len svojím svedomím, všeobecne záväznými právnymi predpismi a platnými vnútornými predpismi UK, pričom dbajú na záujmy UK ako celku.

Koľkí z Vás sa pri voľbách rektora nebudú riadiť štatútom a uprednostnia svoje osobné záujmy, prípadne záujmy fakulty, pred záujmami UK ako celku? Čo rozhodne o výsledku volieb rektora: prísluby prorektorských miest a funkcií na rektoráte, alebo vedecko-pedagogické a osobnostné kvality kandidátov? Skutočnosť, že pri voľbe rektora primárne nezohráva úlohu kvalita kandidátov, ale množstvo sľubov daných členom Akademického senátu UK, je nepekne vizitka pre Akademický senát UK, najvyšší samosprávny kolektívny orgán na našej Alma Mater. Je to zároveň veľmi kruté poznanie aj pre mňa ako človeka, ktorý mnoho rokov zasvätil práci pre akademickú samosprávu. Takúto akademickú samosprávu si prajete? Takúto akademickú samosprávu si praje akademická obec UK?

Oproti voľbám rektora spred 4 rokov tu máme jedno novum: tendencie k návratu pred November '89. Stretávanie sa straníckej skupiny pred dôležitými schôdzami a hľadanie triednych nepriateľov (“kto nejde s nami, ide proti nám”). Namiesto obsahovej stránky podnetov docenta Milana Triznu, člena akademickej obce, sa riešia otázky, kto podnety podal, komu ich podal, akou formou ich podal, či ich mohol podať, a aké vnútorné predpisy pri

podaní podnetov boli (domnelo) porušené. Vraciame sa do čias, o ktorých sme si mysleli, že sa už nevrátia? Čias, v ktorých ľudia boli za svoje verejne prejavené názory odsudzovaní, lebo sa nehodili do oficiálnej línie vládnucej skupinky ľudí v strane? Aplikujú sa zákony iba vtedy, keď vyhovujú? Demokracia a slobodné vyjadrovanie názorov áno, ale len tých “našich”, tých “správnych”?

Keď už Voltairov výrok (*“Nesúhlasím s Vaším názorom, ale budem zo všetkých síl bojovať, aby ste ho mohli prezentovať.”*) niektorým z Vás nič nehovorí a bližšie sú Vám paragrafy, tak potom pripomínam výdobytok Nežnej revolúcie, § 4 zákona o vysokých školách pojednávajúci o akademických slobodách a akademických právach:

Na vysokej škole sa zaručujú tieto akademické slobody a akademické práva: (...) d) právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov,

A ďalej, v článku 14 odseku 2 Štatútu UK sa píše:

Členovia akademickej obce majú právo: (...) f) obracať sa s návrhmi, pripomienkami a sťažnosťami na orgány akademickej samosprávy; tieto orgány sú povinné podnet riešiť bez zbytočného odkladu.

Keď profesor Daniel Ševčovič ako predseda Akademického senátu UK neurobil nič viac a nič menej než naplnil ustanovenia zákona o vysokých školách a Štatútu UK, zniesla sa na jeho hlavu sprška kritiky a bol preškolený z právnych znalostí. Je to normálny stav? Alebo sa už máme pripravovať na to, čo čaká UK po “Vítaznom februári”?

6. júna 2018 sa na mimoriadnom zasadnutí AS UK na rovnakom mieste, na ktorom budete voliť kandidáta na rektora, bojovalo za zachovanie akademickej samosprávy a právomocí akademických senátov. Keď išlo o zachovanie akademickej samosprávy, pozývali ste do auly UK akademickú obec. Prišla? Áno, aj nie ... Do auly prišli prevažne členovia akademických senátov fakúlt, zástupcovia v Rade vysokých škôl, Študentskej rade vysokých škôl. Radových členov akademickej obce UK bolo ako šafranu, napriek výzvam dekanov fakúlt a predsedov akademických senátov fakúlt, aby sa zasadnutia zúčastnili. Po skúsenostiach s aktuálnou voľbou kandidáta na rektora, kedy zainteresovanie akademickej obce a spoločná diskusia kandidátov bola niektorým z Vás na prekážku, len ste to nemohli otvorene priznať, sa pýtam, či v budúcnosti, keď pôjde o záchranu akademickej samosprávy, Vás tá istá akademická obec príde do Auly UK podporiť. Aby ste neostali osamotení ako povestný Jakešov “kúl v plote” ...

A keďže sa aktuálne nachádzam v Anglicku, dovoľm si na záver spomenúť nadčasovú reč Olivera Cromwella, ktorú predniesol 20. apríla 1653 pri rozpustení anglického parlamentu. Ak si Akademický senát UK a vo všeobecnosti akademická samospráva na univerzitnej aj fakultnej úrovni neuvedomí potrebu hlbokých vnútorných reforiem, potom súčasný alebo budúci minister školstva sa úlohy Olivera Cromwella veľmi rád zhostí.

“Je najvyšší čas ukončiť vaše zasadnutie, ktoré ste potupili opovrhovaním všetkým dobrým a poškrvnili vašimi nerestami. Nie ste nič iné ako zberba a odporcovia blahodarnej správy. Nie ste nič iné ako nájomní ničomníci. Svoju krajinu by ste predali za misu šošovice ako Ézav, svojho Boha zradili pre pár drobných ako Judáš.

Je pre vás vôbec niečo dobré? Existuje hanebnosť, ktorá vám nebola vlastná? Veriaci nie ste o nič viac ako môj kôň. Zlato je vaším bohom. Kto z vás neumlčal svoje svedomie za úplatok? Je medzi vami aspoň jeden, ktorý by aspoň trochu obhajoval záujmy svojej vlasti? Vy odporné prostitútky! Či ste svojimi nehanebnými intrigami a podlosťami neznesvätili toto posvätné miesto a z božieho stánku neurobili brloh lotrovský? Ako hnusne odporní ste celému národu, ktorý vás poveril napravovaním krívd. Tak teda! Zoberte si svoje krámy, zamknite za sebou a v mene Boha, chodte!”

Zo Southamptonu pozdravuje

Róbert Kysel“

Pán tajomník AS UK RNDr. Róbert Kysel, PhD. v tomto stanovisku naznačil, že pri ostatných, ako aj pri predchádzajúcich voľbách kandidáta na rektora rozhodovanie, kto bude rektorom, vzišlo, resp. vzíde primárne zo zákulisného politického marketingu, z lámania ľudských charakterov. Vyjadril obavu, že členovia senátu sa pri voľbe nebudú riadiť štatútom a uprednostnia svoje osobné záujmy, prípadne záujmy fakulty, pred záujmami UK ako celku, rozhodnú prísľuby prorektorských miest a funkcií na rektoráte, množstvo sľubov daných členom Akademického senátu UK a pod. Tieto názory a obavy však nepodložil žiadnymi dôkazmi.

Dokonca situáciu okolo volieb kandidáta na rektora UK pripodobnil k negatívnym praktikám v spoločnosti pred novembrom v roku 1989:

„ Oproti voľbám rektora spred 4 rokov tu máme jedno nové: tendencie k návratu pred November '89. Stretávanie sa stránickej skupiny pred dôležitými schôdzami a hľadanie triednych nepriateľov...“

A napokon vyslovil názor, že ak si akademická samospráva na univerzitnej aj fakultnej úrovni neuvedomí potrebu hlbokých vnútorných reforiem, tak súčasný alebo budúci minister školstva sa úlohy Olivera Cromwella – rozpustiť senát – veľmi rád zhostí.

Akademický senát UK sa dôrazne ohradzuje voči tvrdeniam pána RNDr. Róberta Kysela, PhD., a to z nasledujúcich dôvodov:

- Členovia Akademického senátu UK nemajú vedomosť o prísľuboch funkcií či o *lámaní ľudských charakterov* vo voľbách kandidáta na rektora;
- Členovia Akademického senátu UK hlasovali pri voľbe v súlade so svojím svedomím a vnútorným presvedčením v záujme UK;
- Akademický senát UK nad rámec pravidiel volieb kandidáta na rektora zorganizoval debatu s kandidátmi na rektora, kde mali členovia akademickej obce univerzity a akademického senátu možnosť klásť kandidátom otázky; ďalšia možnosť členov akademickej obce a senátu na otázky pre kandidátov bola bezprostredne pred voľbou kandidátov;
- Členovia Akademického senátu UK (aj vzhľadom na predchádzajúci bod) odmietajú, že by im bolo v súvislosti s voľbami upierané právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov alebo že by boli za tieto názory akokoľvek postihovaní;
- Úlohu samosprávnych orgánov a najmä akademických senátov považujeme v dnešných podmienkach za nezastupiteľnú.

V súlade s uvedeným považuje Akademický senát UK tvrdenia pána RNDr. Róberta Kysela, PhD. za nepravdivé, ničím nepodložené a difamačné.

V tejto súvislosti Akademický senát upozorňuje na Etický kódex UK, ktorý je morálne záväzný pre členov akademickej obce UK a primerane sa vzťahuje na ďalších zamestnancov UK. Podľa jeho ustanovení každý člen akademickej obce okrem iného:

- *prejavuje úctu voči každému človeku;*
- *zachováva svoju osobnú morálnu bezúboňnosť, prejavuje pravdivosť vo svojich myšlienkach, slovách a skutkoch bez úmyslu uvádzať druhých ľudí do omylu;*
- *je lojálny k univerzite, ctí a rešpektuje jej meno, históriu, tradície a hodnoty; je si vedomý, že svojim vystupovaním reprezentuje UK navonok;*
- *dôstojne komunikuje na všetkých úrovniach akademického života a vytvára atmosféru vzájomnej úcty, dôvery a spolupatričnosti; podporuje spoluprácu a iniciatívu;*
- *nesie právnu, profesionálnu a morálnu zodpovednosť za svoje konanie.*

Nepodložené obvinenia v e-maile pána RNDr. Róberta Kysela, PhD., a najmä jeho záver, v ktorom nepriamo označil členov Akademického senátu UK za zberbu či prostitútky, je neslýchaným porušením uvedených ustanovení Etického kódexu, ako aj pravidiel elementárnej slušnosti.

Aj právo na slobodné vyjadrovanie a zverejňovanie svojich názorov má svoje hranice, a tie boli v tomto prípade výrazne prekročené.